

E003

HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİNDE EL HİJYENİ UYGULAMALARININ DEĞERLENDİRİLMESİ

Emine Öncü, Sümbüle Köksoy Vayisoğlu, Diğdem Lafcı, Ebru Yıldız

Giriş: El hijyeni güvenli bakımın sağlanmasına yönelik önlemlerin başında gelmektedir. Hastanelerde el antiseptiği kullanımının giderek yaygınlaşmasına karşın, doğru kullanımını değerlendirmeye dönük çalışmaların oldukça sınırlı olduğu görülmektedir.

Gereç ve Yöntem: Hemşirelik öğrencilerinde el antiseptiği kullanımının ve el yıkama etkinliğinin birlikte değerlendirildiği kesitsel nitelikteki bu çalışma 03.05.2016–03.06.2016 tarihleri arasında bir üniversitenin hemşirelik bölümüne devam eden araştırmaya gönüllü olarak katılan I. ve IV. Sınıf 257 öğrenci ile bölümün beceri laboratuvarında gerçekleştirildi. Araştırma verileri kişisel bilgileri ve el yıkama özelliklerini içeren soru formu ile toplandı. El antiseptiği ile el yıkama etkinliğinin değerlendirilmesinde, içine floresan madde eklenmiş el antiseptiği solüsyonu ve UV lamba kullanıldı. Antiseptik kullanımı ve el yıkama etkinliği, çekilen dijital fotoğraflar ile ellerde bulunan floresan madde miktarına göre belirlendi. Sağ-sol el ve dorsal-palmar yüzeyler toplam 4000 puan üzerinden değerlendirildi.

Bulgular: Çalışmaya katılan öğrencilerin %77'si (198 kişi) 1. sınıf %55.3'ü (142 kişi) erkektir. El hijyeni sağlamak için öğrencilerin %90.3'ünün (232 kişi) el yıkamayı tercih ettiği, %8.2'sinin (21 kişi) antiseptik solüsyon kullandığı ve %1.6'sının (4 kişi) eldiven kullandığı belirlenmiştir. El hijyeninde sıklıkla %95.7'si (246 kişi) su ve sabun kullandığını, %2.7'si (7 kişi) el antiseptiği, %0.8'i (2kişi) yalnızca su kullandığını belirtirken, %0.8'i (2 kişi) alkol kullandığını belirtmiştir. El antiseptiği kullanımı değerlendirme sonuçlarına göre, her iki elin al antiseptiği kaplanma yüzdesi %82 iken, her iki el için en düşük yüzdeler metatarsal alan (parmaklara uzak alan) ve başparmaklarda olmuştur. Sağ ve sol elin dorsal ve palmar yüzeylerinin antiseptik solüsyonla kaplanma yüzdeleri benzer olup sırasıyla %74 ve %82'dir. Ellerin dorsal ve palmar yüzeyleri arasında el antiseptiği kullanımı puanları yönüyle fark varken ($p=0.01$), sağ el ile sol el arasında fark olmadığı görülmüştür ($p=0.85$). El yıkama sonuçları değerlendirildiğinde sağ ve sol elin hem dorsal hem palmar yüzeyleri için en çok floresan artığın parmaklarda olduğu, sağ-sol el ve dorsal-palmar yüzeyler arasında el yıkama puanları yönüyle fark olduğu belirlenmiştir ($p<0.01$). Dördüncü sınıf öğrencilerinde ve

erkeklerde el antiseptiği kullanımı daha kötü iken, el yıkama etkinliği 4.sınıf öğrencilerinde daha iyidir ($p<0.05$). Hastalarla temas sıklığına ve el yıkamaya ayrılan süreye göre el antiseptiği kullanımı ve el yıkama etkinliği yönüyle fark olmadığı görülmüştür ($p>0.05$).

Sonuç: Hemşirelik öğrencilerinde el hijyeni uygulamalarının geliştirilmesine ihtiyaç vardır. Teorik bilgi ve uygulamalarla el antiseptiği kullanımının yaygınlaştırılması ve el yıkama etkinliğinin artırılması önerilir.